

8. listopada – Dan neovisnosti RH

Brijunskom deklaracijom dogovorena tromjesečna odgoda provedbe odluke o neovisnosti Hrvatske isticala je 7. listopada 1991. Već tada je svima, pa i „saveznoj vladi“ i „takozvanoj JNA“ bilo jasno

da u situaciji otvorene agresije JNA, srpskih pobunjenika i paravojnih postrojbi daljnje odgode ne može biti. Očekivalo se da će 8. listopada Hrvatska javno obznaniti neovisnost, i to u povijesnoj zgradi Sabora, Banskim dvorima, ujedno i rezidenciji Predsjednika Republike Hrvatske Franje Tuđmana. Dva zrakoplova MIG-21 stacionirana na vojnom aerodromu pokraj Bihaća 7. listopada 1991. godine u 15:03 izvršila su raketni napad na Banske dvore. Srećom, stradalo je uglavnom dvorište i soba za sastanke, koju su tek nekoliko minuta prije napada napustili tadašnji Predsjednik Republike Franjo Tuđman, tadašnji Predsjednik Saveznog izvršnog vijeća (što je u biti premijer ili Predsjednik vlade) Ante Marković i tadašnji Predsjednik Predsjedništva Jugoslavije i formalni vrhovni zapovjednik JNA Stipe Mesić, pa nije teško zaključiti kako je to bio i pokušaj vojnog udara na vrhu Jugoslavije, radi provođenja otvorene agresije na sva

tada već odvojena područja iz Jugoslavije radi uspostavljanja tzv. „velike Srbije“ na istom tom području.

Kako su Banski dvori bili razrušeni, a postojala je i vrlo visoka vjerojatnost

ponavljanja napada, povijesna „Odluka o raskidu državnopravnih sveza s ostalim republikama i pokrajinama SFRJ“ Hrvatskog sabora donijeta je u podrumima zgrade INE u Šubićevoj ulici u Zagrebu. Tom odlukom formalno-pravno stupila je na snagu Ustavna odluka o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske donesena na zasjedanju Sabora 25. srpnja 1991. godine. Danas se taj dan, 8. listopada, slavi kao nacionalni praznik Dan neovisnosti.

Kao sjećanje na taj dan, Hrvatska pošta je 10.12.1991. godine izdala i prvu prigodnu marku Republike Hrvatske, marku PROGLAŠENJE NEOVISNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE 8.X.1991.

Osim što je prva prigodna poštanska marka Republike Hrvatske, ovo je specijalistima vjerojatno najinteresantnije prigodno izdanje poštanskih maraka, s mnoštvom tipičnih tiskarskih grešaka, no o tome drugi puta.

(Željko Stefanović)